

Com crear sense el risc de mesures extremes?

Feliu Formosa

Xevi Solà (Santa Coloma de Farners, 1969) atrapa a qualsevol que topi amb les seves pintures i dibuixos, sigui per la capacitat de pintura o pel color, sigui pel tema de la majoria dels seus quadres, o bé, no ho oblidem, pel cert rebuig a temes o imatges sovint associades a incertes apreciacions visuals mai desvetllades ni inequívokes; la càrrega implícita, entre secreta i suggerida, que les seves pintures poden contenir. Va viure fins als dos anys a Santa Coloma de Farners, provinent del Mas Renoc; després, a Sant Feliu de Guíxols, a Breda (hi va fer l'EGB), a Girona (hi va fer el BUP) i, fins fa poc, a Vilablareix. Va començar en l'àmbit artístic a l'Escola d'Art d'Olot, i avui n'és professor.

Xevi Solà, desvetllant, o no, l'estridentència implícita

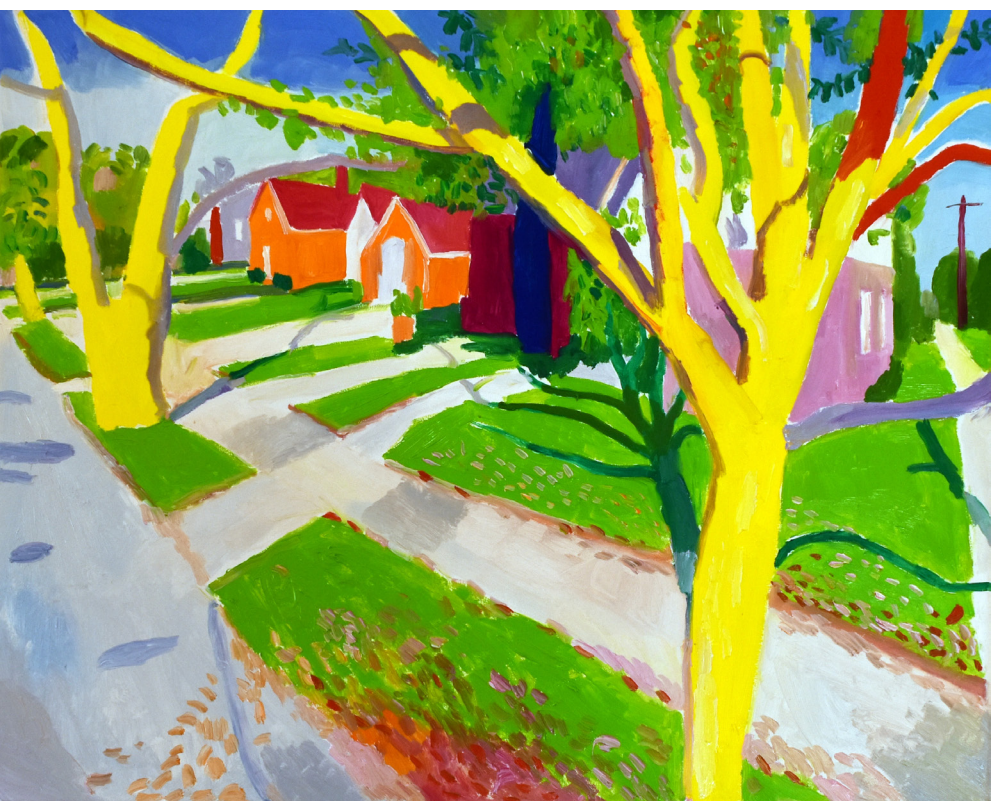
Text > SEBASTIÀ GODAY

Fotos > XEVI SOLÀ

Viu i treballa en una casa als afores de Canet d'Adri enfrontat a un paisatge immens; entre la fresca i mineral amabilitat de la riera de Canet i, sovint, l'opulent i secreta magnificència de la Via Làctia, el Gironès, una mena de *yin i yang* on poder equilibrar-se i pintar. Des de la seva infància que té el record de dibuixar, des de les llibretes per acolorir fins a la raima que li va regalar una mestra de Breda. Hores de dibuix en blanc i negre i el retrobament amb un primer llenguatge: el còmic. Premis i col·laboracions fins que l'editor d'histories Josep Toutain el va descobrir i li va publicar dibuixos a *Zona 84*, llegendària publicació d'histories per a adults que van molt més enllà de la línia clara belga i francesa o dels superherois de la Marvel americans predominants. Aquest inici en publicacions sense censura, potser amb històries escabroses, terrorífiques, sempre per a adults, va facilitar

>> Héroes, 130 x 162 cm.

>> Paisatge, 46 x 55 cm.

que Xevi Solà comencés a estudiar i a preparar-se a l'Escola d'Art d'Olot, amb professors eficients i inoblidables, a sondejar un estil, una manera d'expressió, per deixar de banda el blanc i negre i incorporar la seva visió del color, mentre el dibuix passava a quadre i la historieta passava a fotograma, a vinyeta única, a la compressió d'una narració, d'una història, en un únic quadre. Qui són? Què fan? D'on venen? Quina moral els acompanya? Hi ha morbositat o és la nostra imaginació *voyeur* que ens guia? Un munt de preguntes, entre d'altres, que, contestades, han de desenvolupar la narració proposada des del principi fins al final. En el quadre *Héroes*, de 2017, el cromatisme vermell, negre i blanquinós dels tres personatges, en un dia grisós, en uns afores americans inconcrets però verdíssims. Què fan o què han fet? Què faran? Només tenim indicacions i sensacions: és un dia de carnaval, són uns viciosos compulsius, volen immortalitzar una raresa... Sí, tot hi cap, tot és possible, i l'espectador, nosaltres, completem la proposta narrativa oferta per l'artista, que s'ha preocupat perquè totes les pinzellades, molt i molt sàvies, tinguin sentit i equilibrin la part decorativa i la part narrativa del quadre, que és la seva principal preocupació

a l'hora de concebre una composició. I és que Xevi Solà diferencia el món de l'art entre els grans i genials artis-

>> Princesa, 100 x 100 cm.

tes «decoratius», que, com Van Gogh, equilibraven d'una altra manera els colors, amb llenguatge propi i agosarat, i els artistes que des de la narració produeixen superbes narracions, com Lucian Freud, Balthus o David Hockney. I en aquests models gegants s'enquibeixen les dèries narratives de Xevi Solà, imaginades escenes derivades dels còmics que posava a l'abast Josep Toutain, tot, però, passat pel sedàs reflexiu, introspectiu, d'avui dia.

Abans que li ho pregunté, Solà es despatxa amb el concepte de morbositat que aparenten i provoquen moltes de les seves pintures; em ratifica que creu que totes contenen una vena morbosa, una esclatxa més o menys recòndita per on es mouen amb més o menys liberalitat imatges, desitjos, sensacions que necessiten molta discreció però que són vives: sexe *xungo*, malalties en l'alimentació, llengües i sabors, animals poderosos, planimetries del poder mascle sense cap pudor... Al final, però, després de fer i refer models no gaire nets, hom té (o li cal obtenir) un cert consol en l'humor, en l'humor indispensable per oxigenar o fer-nos dubtar de tot i de tots. Com en les pel·lícules *gore*, que ens fan passar moments

difícils que cal contrarestar amb bones dosis d'humor. No tot és veritat, no tot és humor, només ens queda un senyal, un inici d'episodi, quan veiem un oli de Xevi Solà; el públic el completa amb un pròleg i l'acaba amb un precís epíleg. Provocar una dialèctica eficaç i controvertida, tenyida de certs sarcasmes i, també, d'obvietats: el quadre.

Al llarg de la trobada, l'artista em desgrana punt a punt on la seva obra té una bona acceptació comercial, iniciada, curiosament, en les xarxes socials però que amb el temps s'ha expandit i s'ha materialitzat amb exposicions en llocs del planeta ben concrets: Nova York, Taiwan, Oslo, Rio de Janeiro, Girona (a la Casa de Cultura) o Salt (a Les Bernardes), on, en totes les mostres, ha experimentat un exquisit tracte humà del galerista i del públic; una mena de reverència, d'admiració, en direcció a l'artista.

En enfrontar-se als rostres dels personatges, llavors la factura del quadre s'engreixa, es fa més concreta, probablement més detallista, més corpòria, més certa. Un altre denominador comú en els quadres antics i actuals és el paisatge, allà on s'enquadra el fotograma pintat, normalment verds exuberants, jardins amabilíssims o geografies incertes, sempre ben pintats amb pinzellades punyents i veloces. És en aquest moment que Xevi Solà opta per enfrontar-se, ara, a una nova empresa artística: el paisatge; despullar la seva obra de l'element humà, potser per investigar la direcció de l'abstracció, dels jocs del color; abstroure la càrrega narrativa per centrar-se en el lloc. De fet, és l'inici d'un procés encara no treballat del tot, com en la peça *Paisatge 1*, una de les pro-vatures inicials d'aquesta nova aposta.

Un altre quadre suggeridor podria ser *Princesa*, en què el paisatge passa a ser la voluptuositat del vestit, el tancament de la cortina i la vivacitat de la butaca per inserir-hi una protagonista que desafia un gat. És una escena amable de joc? La rascada-urpada a la galta de la noia és fruit d'un accident o un desafiament? Hi ha un comportament masoquista? Va o ve d'una recepció? La imatge en la seva totalitat, els colors calents i freds, les vibracions de la llum en perfecta harmonia, la pell clara i setinada de la dona, l'aguait contingut del gat, les mirades, on ens duen? Doncs no ho sé ni vull saber-ho; no vull escollir. La proposta formal de Xevi Solà és gairebé

>> Xevi Solà.

>> Piscina, 100 x 100 cm.

perfecta, abassegadora, però sempre que la contempli o la contemplem ens haurem d'esforçar a cercar-hi un inici i un final, i part del trajecte intermedi. Quin joc tan ben proposat! Quin ham tan ben llançat! Quantes històries en un únic fotograma!

Passar un capvespre amb la veu reposada de Xevi i de la seva companya, Míriam, a Canet d'Adri, és un plaer, mentre la lluna plena ens il·lumina i ell m'explica que properament ha d'anar a Roma a preparar una nova exposició, que no sap si mostrar-hi els seus quadres més

>> The lesson, 130 x 195 cm.

>> Dandy, 100 x 100 cm.

>> Dandy Gogh, 100 x 100 cm.

tradicionals o els paisatges que també ensenyarà a Barcelona, a la Galeria Esther Montoriol. Sense voler-ne fer evangeli ni punt de trobada m'explica anècdotes del seu llarg pas com a treballador de l'hospital psiquiàtric de Salt, i, és clar, en té moltes, i crec que amb una colossal càrrega biogràfica. Em desvetlla la novel·la *Vestida de dol*, de Pim Colomer. I m'explica la important transcendència que té poder fer classes, ara, a l'Escola d'Art d'Olot, on ha trobat un ambient magnífic i vol fer-se digne

de ser amb els professors que va tenir en el passat, en especial la Carme Ortiz, en Joan Vilallonga o l'inefable Narcís Coderch. En la conversa ha parlat amb verdadera reverència de grans artistes, però en referir-se al crític i propulsor, i també savi, David Santaaulària, segurament el primer gran descobridor de la seva obra des de l'enyorat Espai 01 d'Olot, potser el millor crític d'art d'aquest país, fulminat en nom de no se sap què, Xevi Solà no es permet cap broma. Confabulem sobre aquest país

nostre que ens fa patir i patir, però que, malgrat tot, no ens serà pres. Xevi Solà em confessa que cada nit va a dormir dissenyant, pintant, el proper quadre. Hockney, també.

Per saber-ne més

<https://www.facebook.com/XeviSola>
<https://eudaldcamps.com/2010/11/08/xevi-sola-lobservador-observat>